

Informačné listy predmetov

OBSAH

1. E-1-UN-017/16 Aplikovaná hermeneutika.....	2
2. E-1-UN-001/16 Biblospyt Novej zmluvy pre učiteľov.....	4
3. E-1-UN-002/16 Biblospyt Starej zmluvy pre učiteľov.....	6
4. E-1-UN-008/16 Cirkevná hudba 1.....	9
5. E-1-UN-046/22 Dejiny Izraela.....	11
6. E-1-UN-011/16 Dejiny náboženstiev pre učiteľov 2.....	14
7. E-1-UN-047/22 Dejiny novozmluvnej doby.....	16
8. E-1-UN-005/16 Evanjelická hymnológia.....	19
9. E-1-UN-009/16 Katechetika.....	21
10. E-1-UN-013/16 Katechetikum 1.....	23
11. E-1-UN-018/16 Katechetikum 2.....	25
12. E-1-UN-015/16 Symbolika-ekumenika.....	27
13. E-1-UN-006/16 Teológia symbolických kníh.....	29
14. E-1-UN-003/16 Úvod do systematickej teológie.....	31
15. E-1-UN-012/16 Všeobecné cirkevné dejiny novoveku.....	33
16. E-1-UN-010/16 Všeobecné cirkevné dejiny – reformácia.....	35
17. E-1-UN-004/16 Všeobecné cirkevné dejiny staroveku.....	37
18. E-1-UN-007/16 Všeobecné cirkevné dejiny stredoveku.....	39
19. E-1-UN-016/16 Základy pastorálky.....	41

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KPT/E-1-UN-017/16

Názov predmetu:
Aplikovaná hermeneutika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: EBF.KSZ/E-1-UN-002/16 - Biblospyt Starej zmluvy pre učiteľov a
EBF.KNZ/E-1-UN-001/16 - Biblospyt Novej zmluvy pre učiteľov

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

Študent v priebehu semestra vypracuje a prednesie referát.

V skúškovom období vykoná skúšku, ktorá pozostáva z písomnej časti (test) a ústnej časti (váha – 60% / 40 %).

Stupnica hodnotenia písomnej časti:

100 – 92% - A; 91 – 84 % - B; 83 – 76 % - C; 75 – 68 % - D; 67 – 60 % - E.

Výsledky vzdelávania:

Študent v nadväznosti na poznatky z biblickej exegézy, úvodov a biblospytov získa základný prehľad súčasných i historických spôsobov výkladu Božieho slova, ako aj ich historicko –ideového pozadia. Študent porozumie súčasným hermeneutickým otázkam a špecifickým prístupom súvisiacim s jednotlivými žánrami biblických textov, ktoré dokáže analyzovať a následne prakticky aplikovať v rámci výkladu pre špecifickú skupinu poslucháčov.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do disciplíny
2. Stručný historický prehľad hermeneutiky I.
  - a. prehistória hermeneutiky (Platón, Aristoteles, Stoicizmus, Tertulián, Origenes, Augustín, Luther)
3. Stručný historický prehľad hermeneutiky II.
  - b. moderná teologická hermeneutika (Flacius Ilyricus, Dannhauer, pietizmus)
4. Stručný historický prehľad hermeneutiky III:
  - c. hermeneutická diskusia v 20. storočí (Bultman, Barth, Girgensohn, Schlatter, Frey)
5. Základné hermeneutické otázky
(otázka história, otázka správneho využitia historicko – kritickej metódy, hermenetický kruh, biblický kánon ako kontext výkladu biblických textov, výklad biblických textov v kontexte dejín spásy).
6. Základné črty výkladu typických skupín starozmluvných biblických textov
(pradejiny, deje patriarchov, od exodu k zaujatiu krajiny, králi Izraela, proroci, žalmy)
7. Základné črty výkladu typických skupín novozmluvných biblických textov

(Kázeň na vrchu, príchod Božieho kráľovstva, podobenstvá, eschatologické texty)
8. Lingvistické literárne typy biblických textov
(Alegorické texty, metonymia, irónia, metaforické texty, antropomorfná reč, parabolická reč, typológia, mytológia)

Odporučaná literatúra:

- FILO, Július. 2007 / 2008. Aplikovaná hermeneutika. Bratislava: EBF UK.
- FEE, D. Gordon, STUART Douglas. 1997. Jak čísiť Bibli s porozuměním. Praha: Návrat domů.
- GRONDIN, Jean. 1997. Úvod do hermeneutiky. Praha: Oikúmené.
- KUSCHEL, Karl – Josef. 1995. Teologie 20. století; Antologie. Praha: Vyšehrad.
- LIGUŠ, Ján. 2002. Biblická hermeneutika; propedeutický úvod. Banská Bystrica: Katedra evanjelikálnej teológie a misie UMB.
- OEMING, Manfred. 2001. Úvod do biblickej hermeneutiky; Cesty k pochopení textu. Praha: Vyšehrad.
- POKORNÝ, Petr. 2005. Hermeneutika ako teorie porozumění; od základných otázek jazyka k výkladu bible. Praha: Vyšehrad.
- SMOLÍK, Josef. 1993. Současné pokusy o interpretaci evangelia. Praha: Oikúmené.
- SZÓNDI, Peter. 2003. Úvod do literárnej hermeneutiky. Brno.
- VOKOUN, Jarolav. 2012. Čísiť Bibli zase jako Bibli. Úvod do teologické interpretace Písma. Praha: Česká biblická společnost.
1995. Pápežská biblická komisia: Interpretácia Biblie v cirkvi; Prejav Jeho Svätosti pápeža Jána Pavla
- II. a dokument Pápežskej biblickej komisie; Spišská Kapitula: Katolícke dielo na Slovensku.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	25,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu	
Kód predmetu: EBF.KNZ/E-1-UN-001/16	Názov predmetu: Biblospyt Novej zmluvy pre učiteľov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti píšu dva písomné testy (1. test v 7. týždni semestra, 2. test na poslednej hodine semestra). Sú zamerané na priebežné overenie získaných vedomostí. Testy sú hodnotené bodovým vyjadrením. Z každého testu môže študent dosiahnuť 50 b (spolu 100 b).	
Stupnica hodnotenia: A = 100 – 91 % bodov B = 90 – 81 % bodov C = 80 – 73 % bodov D = 72 – 66 % bodov E = 65 – 60 % bodov FX = 59 – 0 % bodov Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent má vedomosti o obsahu novozmluvných spisov, ako nevyhnutný predpoklad potrebnej orientácie a pochopenia látky podávanej vo všetkých ostatných predmetoch vo vzťahu k učiteľstvu náboženskej výchovy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Nová zmluva ako kánon 2. Evanjelium podľa Marka 3. Evanjelium podľa Matúša 4. Evanjelium podľa Lukáša 5. Skutky apoštolov 6. Evanjelium podľa Jána 7. Listy apoštola Pavla – prehľad 8. Listy apoštola Pavla – prehľad 9. Deuteropavlovské spisy 10. Katolícke listy 11. List Hebrejom 12. Zjavenie Jána	

Odporučaná literatúra:

ÁBEL, František, 2018. Biblospyt Novej zmluvy. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

BÁNDY, Juraj, GREŠO, Ján, KIŠS, Igor, redaktori, 1999. Biblia. Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 882 s. ISBN 80-7140-182-X.

GÁBRIŠ, Karol, 1997. Biblospyt Novej zmluvy. Bratislava: Evanjelická bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského. 100 s. ISBN 80-88827-04-3.

NIEBUHR, Karl-Wilhelm, ed., 2008. Grundinformation Neues Testament eine bibelkundlich-theologische Einführung. 3. überarbeitete und erweiterte Auflage. Göttingen: Vandenhoeck and Ruprecht. 469 s. ISBN 978-3-525-03245-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
12,0	0,0	8,0	8,0	4,0	8,0	60,0

Vyučujúci: Mgr. Michaela Prihracki, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.09.2024

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KSZ/E-1-UN-002/16

Názov predmetu:
Biblospyt Starej zmluvy pre učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné ukončenie

V priebehu semestra budú tri písomné testy.

1. test = 35%

2. test = 35%

3. test = 30%

Záverečná stupnica hodnotenia:

A = 100 – 91 % bodov

B = 90 – 81 % bodov

C = 80 – 73 % bodov

D = 72 – 66 % bodov

E = 65 – 60 % bodov

FX = 59 – 0 % bodov

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získava vedomosť o procese vzniku kánonu Starej zmluvy/Hebrejskej biblie, jeho rôznych podobách a jednotlivých spisoch, aby nadobudol schopnosť reprodukovať obsah prvej časti kresťanskej Biblie (hlavné postavy, udalosti, mená, štruktúry príslušných oddielov a spisov), identifikovať zásadné koncepcie starozmluvných právnych, prorockých a múdroslovných textov, pomenovať klúčové teologické témy Starej zmluvy a rozpoznať rozdiely jej elementárnych literárnych druhov a žánrov, a aby získal spôsobilosť aplikovať získané vedomosti a schopnosti pri vyučovaní náboženstva. Jeho/jej vedomosti, schopnosti a spôsobilosť sa overia formou písomného testu.

Stručná osnova predmetu:

1. Názov, úloha a potreba disciplíny, problém inšpirácie
2. Kánon Starej zmluvy, ústna a písomná tradícia, vzťah Starej a Novej zmluvy
3. Pentateuch, Genesis, Exodus
4. Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Józua,
5. Kniha súdcov, Knihy Samuelove, Knihy kráľovské,

6. Kronické knihy, Ezdráš a Nehemiáš
7. Jób, Žalmy
8. Príslovia, Zvitky – Veľpieseň, Rút, Žalospevy, Kazateľ, Ester
9. Izaiáš, Jeremiáš
10. Ezechiel, Daniel, Kniha Dvanástich prorokov – Ozeáš, Jóel
11. Ámos, Abdiáš, Jonáš, Micheáš
12. Náhum, Abakuk, Sofoniáš, Ageus,
13. Zachariáš, Malachiáš

Odporučaná literatúra:

- BÁNDY, Juraj. 1993. Biblospytový úvod do Starej zmluvy. Bratislava : Univerzita Komenského, 1993. ISBN 80-223-0551-0.
- . 2002. Úvod do Starej zmluvy. Bratislava : Univerzita Komenského, 2002. ISBN 80-223-1693-8.
- BETZ, Hans Dieter et al., [ed.]. 2007-2013. Religion Past and Present: Encyclopedia of Theology and Religion (RPP). 4th. ed. Leiden : Brill, 2007-2013. ISBN 9789004146662.
- Biblia: Písmo sväté Staré a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1999. ISBN 80-7140-182-X.
- Biblia: Slovenský ekumenický preklad s deuterokánonickými knihami. Banská Bystrica : Slovenská biblická spoločnosť, 2008. ISBN 978-80-85486-48-3.
- BORMANN, Lukas. 2008. Bibelkunde Altes und Neues Testament. Göttingen : Vandenhoeck & Ruprecht, 2008. ISBN 978-3-8252-2674-9.
- CARR, David M. 2014. Holy Resilience: The Bible's Traumatic Origins. New Haven : Yale University Press, 2014. ISBN 978-0-300-20456-8.
- DOHMEN, Christoph a Stemberger, Günter. 2007. Hermeneutika židovské Bible a Starého zákona. Praha : Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-874-7.
- GERTZ, Jan Christian, et al. 2012. T&T Clark Handbook of the Old Testament. New York : T&T Clark International, 2012. ISBN 978-0-567-25368-2.
- HELLER, Jan a PRUDKÝ, Martin. 2007. Obtížné oddíly knih Mojžíšových. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-7195-186-5.
- . 2013. Obtížné oddíly předních proroků . Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2013. ISBN 978-80-7195-724-9.
- HILL, Andrew E. a Walton, John H. 2000. A Survey of the Old Testament. Grand Rapids : Zondervan, 2000. ISBN 978-0-310-28095-8.
- PRUDKÝ, Martin et al. 2016. Obtížné oddíly zadních proroků. Praha : Karmelitánské nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-7195-793-5.
- RENDTORFF, Rolf. 2015. Hebrejská bible a dějiny. Praha : Vyšehrad, 2015. ISBN 9788074295416.
- . 1999. Theologie des Alten Testaments. Bd. 1: Kanonische Grundlegung. Neukirchen-Vluyn : Neukirchener, 1999. ISBN 3-7887-166-4.
- RÖMER, Thomas, MACCHI, Jean-Daniel a NIHAN, Christophe, [ed.]. 2022. Úvod do Starého zákona. Jihlava : Mlýn, 2022. ISBN 978-80-86498-71-3.
- ZENGER, Erich et al. 2016. Einleitung in das Alte Testament. [ed.] Christian Frevel. 9. aktualisierte Aufl. Stuttgart : Kohlhammer, 2016. ISBN 978-3-17-030351-5.
- + Seminárny aparát – šanón s vybranými aktuálnymi vedeckými a odbornými článkami a rukopisnými materiálmi dostupný vo fakultnej knižnici

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
8,0	0,0	24,0	12,0	12,0	0,0	44,0

Vyučujúci: doc. ThDr. Dávid Benka, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 19.08.2022**Schválil:**

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu	
Kód predmetu: EBF.KPT/E-1-UN-008/16	Názov predmetu: Cirkevná hudba 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: cvičenie Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: EBF.KPT/E-1-UN-005/16 - Evanjelická hymnológia	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežné hodnotenie Písomná práca – reflexia na navštívený koncert – odovzdanie práce je podmienkou získania záverečného hodnotenia. Priebežné týždenné hodnotenie hry na nástroji 50%, v závere výučbovej časti semestra spev piesní z ES 50%. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: 100% priebežné hodnotenie Písomná práca – reflexia na navštívený koncert – odovzdanie práce je podmienkou získania záverečného hodnotenia. Priebežné týždenné hodnotenie hry na nástroji 50%, v závere výučbovej časti semestra spev piesní z ES 50%.	
Stručná osnova predmetu: Výučba spočíva paralelne v troch rovinách: <ul style="list-style-type: none"> • hra na klávesovom nástroji ako pomôcka a podpora k liturgickému prejavu • nácvik melódií z Evanjelického spevníka a Evanjelického funebrála • hodnotenie aktuálnych masmediálnych prenosov v diskusii	
Odporučaná literatúra: BOHMOVÁ-GRUNFELDOVÁ-SARAUER, 1981. Klavírna škola. Bratislava: OPUS. Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku. 2015. Evanjelický spevník. 5. vydanie Liptovský Mikuláš: Tranoscius. Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku. 1992. Organový sprievod k Spevníku Slovenskej evanj. cirkvi a. v. v ČSFR. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. FARKAŠ, Jozef, 1992. Organový sprievod k piesňam Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku vydaného v roku 1992. Vydal: Jozef Farkaš FARKAŠ, Jozef, 2002. Organový sprievod k piesňam Evanjelického funebrála vydaného v roku 2002. Bratislava, Slovenský hudobný fond, 2003.	

DZEMJANOVÁ, Emília. 1996. Organová škola. Vydal: Ivan Štefánik,
Výber z klavírnej a organovej literatúry podľa dohody s vyučujúcim

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Ondrej Šaray, ArtD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu: EBF.KSZ/E-1-UN-046/22	Názov predmetu: Dejiny Izraela
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

V priebehu semestra bude jeden písomný test , z ktorého musí študent získať minimálne 60% bodov. Skúška v skúškovom období prebieha formou písomného testu.

Stupnica hodnotenia:

A = 100 – 91 % bodov

B = 90 – 81 % bodov

C = 80 – 73 % bodov

D = 72 – 66 % bodov

E = 65 – 60 % bodov

FX = 59 – 0 % bodov

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% / 50%

Výsledky vzdelávania:

Študent získa vedomosť o princípoch a metódach výskumu dejín starovekého Izraela, literárnych prameňoch a archeologických zdrojoch pre rekonštrukciu týchto dejín, ako aj jednotlivých historických udalostíach a obdobíach od počiatkov Izraela cez dobu štátnosti a babylonských exil až po éru Alexandra Veľkého, aby nadobudol zručnosť rozlišovať hodnotenosť literárnych a archeologických prameňov a zdrojov, ilustrovať ich rolu v rekonštrukcii dejín starovekého Izraela, diskutovať problematiku počiatkov Izraela v dobe patriarchov, tradícií exodu, hypotéz zaujatia krajiny, objasniť vznik, trvanie a zánik jednotlivých politických útvarov starovekého Izraela v kontexte politických, ekonomických a mocenských pomerov starovekého Blízkeho východu a jeho kultúr. Študent získa spôsobilosť kriticky pracovať s historickými prameňmi, vyhýbať sa anachronickým úsudkom pri rekonštrukcii dejín, porovnavať a vyhodnocovať podobnosti a rozdiely takýchto dejín s obrazom, ktorý ponúkajú starozmluvné biblické spisy. Jeho/jej vedomosti, schopnosti a spôsobilosť sa overia formou písomného testu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úloha disciplíny. Pojem Izrael. Pramene k dejinám Izraela. Počiatky civilizácie
2. Tretie tisícročie pred Kristom. Začiatok druhého tisícročia pred Kristom.
3. Obdobie patriarchov. Pobyt v Egypte. Exodus.

4. Putovanie púšťou. Kanaán pred príchodom Izraela.
5. Zabratie krajiny. Józua.
6. Obdobie sudcov. Vznik kráľovstva. Kráľ Saul
7. Dávidovo kraľovanie. Šalamúnovo kraľovanie.
8. Rozpad Šalamúnovej ríše. Priebežný test.
9. Dejiny kráľovstva Judsko a Izrael. Omrího dynastia. Jehúova dynastia.
10. Sýrsko-efrajimská vojna a zánik Izraelského kráľovstva. Judsko pod asýrskou nadvládou.
11. Joziášova reforma. Zánik Judského kráľovstva a babylonské zajatie.
12. Synagógy. Kýrov edikt.
13. Stavba chrámu a obnova poexilného zboru v Jeruzaleme. Nehemiášovo a Ezdrášovo pôsobenie

Odporučaná literatúra:

- BÁNDY, Juraj. 2006. Dejiny Izraela. Bratislava : Univerzita Komenského, 2006. ISBN 80-223-2139-7.
- BERLEJUNG, Angelika. 2017. Náboženské dějiny starověkého Izraele. Praha : Vyšehrad, 2017. ISBN 9788074292811.
- CARR, David M. 2014. Holy Resilience: The Bible's Traumatic Origins. New Haven : Yale University Press, 2014. ISBN 978-0-300-20456-8.
- ČAPEK, Filip. 2019. Archeologie, dějiny a utváření identity starověkého Izraele. Praha : Vyšehrad, 2019. ISBN 9788076010826.
- DAVIES, Philip R. 2008. Memories of Ancient Israel: An Introduction to Biblical History - Ancient and Modern. Louisville : Westminster John Knox Press, 2008. ISBN 978-0-664-23288-7.
- DEVER, William G. 2017. Beyond the Texts: An Archeological Portrait of Ancient Israel and Judah. Atlanta : Society of Biblical Literature, 2017. ISBN 978-0-88414-218-8.
- . 2010. Kdo byli první Izraelci a odkud přišli? Praha : VOLVOX GLOBATOR, 2010. ISBN 978-80-7207-767-0.
- FREVEL, Christian. 2016. Geschichte Israels. Stuttgart : Kohlhammer, 2016. ISBN 978-3-17-029228-4.
- GERTZ, Jan Christian, et al. 2012. T&T Clark Handbook of the Old Testament. New York : T&T Clark International, 2012. ISBN 978-0-567-25368-2.
- GRABBE, Lester L. 2017. Ancient Israel: What Do We Know And How Do We Know It? Revised edition. Bloomsbury : T&T Clark, 2017. ISBN 978-0-5676-7043-4.
- HALLO, William W. 2003. Context of Scripture: Archival Documents from the Biblical World. Leiden : Brill, 2003. Zv. 3. ISBN 90-04-13569-3.
- . 2003. Context of Scripture: Canonical Compositions From the Biblical World. Leiden : Brill, 2003. Zv. 1. ISBN 90-04-13567-7.
- . 2003. Context of Scripture: Monumental Inscriptions From the Biblical World. Leiden : Brill, 2003. Zv. 2. ISBN 90-04-13568-5.
- MITTMAN, Siegfried a SCHMITT, Götz, [ed.]. 2001. Tübinger Bibelatlas auf der Grundlage des Tübinger Atlas des Vorderen Orients (TAVO). Stuttgart : Deutsche Bibelgesellschaft, 2001. ISBN 3-438-06022-1.
- MYNÁŘOVÁ, Jana, a iní, [ed.]. 2011. Písemnictví starého Předního východu. Praha : OIKOYMENH, 2011. ISBN 9788072984428.
- NANDRÁSKY, Karol. 1994. Dejiny biblického Izraela. Bratislava : ECM, 1994. ISBN 80-85733-16-1.
- PROVAN, Iain, LONG, V. Philips a LONGMAN III, Tremper. 2003. A Biblical History of Israel. Louisville : Westminster John Knox Press, 2003. ISBN 0-664-22090-8.
- RENDTORFF, Rolf. 2015. Hebrejská bible a dějiny. Praha : Vyšehrad, 2015. ISBN 9788074295416.

RÖMER, Thomas, MACCHI, Jean-Daniel a NIHAN, Christophe, [ed.]. 2022. Úvod do Starého zákona. Jihlava : Mlýn, 2022. ISBN 978-80-86498-71-3.

SCHROER, Silvia. 2018. Die Ikonographie Plästinas/Israels und der Alte Orient: Eine Religionsgeschichte in Bildern: Die Eisenzeit bis zum Begin der achämenidischen Herrschaft. Basel : Schwabe, 2018. Zv. 4. ISBN 978-3-7965-3878-0.

ZWICKEL, Wolfgang. 2013. Leben und Arbeit in biblischer Zeit: eine Kulturgeschichte. Stuttgart : Calwer Verlag, 2013. ISBN 3-978-7668-4224-4.

+ Seminárny aparát – šanón s vybranými aktuálnymi vedeckými a odbornými článkami a rukopisnými materiálmi dostupný vo fakultnej knižnici

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	33,33	0,0	0,0	33,33

Vyučujúci: doc. ThDr. Dávid Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu: EBF.IKT/E-1-UN-011/16	Názov predmetu: Dejiny náboženstiev pre učiteľov 2
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

- prezentácia študenta na hodine ..... 20 bodov
- záverečný test ..... 80 bodov

Sumárne 100 bodov. Študent musí absolvovať obe podmienky absolvovania predmetu. Zo záverečného testu musí študent získať aspoň 41 bodov, čiže nadpolovičnú väčšinu bodov. Stupnica hodnotenia podľa získaných bodov: 100 – 91 (A), 90 – 81 (B), 80 – 71 (C), 70 – 61 (D), 60 – 51 (E), 50 – 0 (Fx).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získa kritický prehľad o vzniku, vývoja, učenia a kultu svetových a vybraných druhotných náboženstiev. Je schopný predstaviť jednotlivé vyučovacie témy predmetu a vysvetliť klúčové termíny, ktoré vystihujú podstatu jednotlivých svetových náboženstiev: židovstva, islamu, kresťanstva, hinduizmu, budhizmu, bahájskej viery, sikhizmu, taoizmu, konfucianizmu, a šintoizmu. Študent získa a vie kompetentne použiť náležitý pojmový aparát, ktorý patrí k nevyhnutným predpokladom komunikácie s vyznávačmi iných náboženstiev.

Stručná osnova predmetu:

1. Náboženstvo Starej zmluvy.
2. Kresťanstvo a jeho odnože.
3. Registrované cirkvi a náboženské spoločnosti v SR.
4. Islam.
5. Bahájska viera.
6. Hinduizmus.
7. Sikhizmus.
8. Buddhisus.
9. Taoizmus.
10. Konfucianizmus.
11. Šintoizmus.
12. Súčasné sekty východných učení.

Odporučaná literatúra:

- ELIADE, Mircea. 1995. Dejiny náboženských predstáv a ideí, Vol. 1 – 3. Bratislava: Agora. ISBN: 80-967210-1-1
- FILIPI, Pavel. 1996. Kresťanstvo: Historie, statistika, charakteristika kresťanských cirkví. Brno: CDK. 197 s. ISBN: 80-85959-10-0
- KÜNG, Hans. 2006. Po stopách svetových náboženství. Praha: CDK, 2006. 308 s. ISBN: 8073250594
- VOJTÍŠEK, Zdeněk. 2009. Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí. Brno: L. Marek. 456 s. ISBN: 9788087127216
- ZAVIŠ, Monika. 2008. Repetitorium z religionistiky. Bratislava: Vydavateľstvo UK. 100 s. ISBN: 9788022325547.
- Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:
- PALMER, Martin. 2005. World Religions. London: HarperCollins.
- O'NEAL, Michael J. and J. Sydney JONES (eds). 2007. World Religions: Primary Sources. Thomson Gale.
- BECKERLEGGE, Gwilym (ed.). 2001. World Religions Reader, 2nd edition. London and New York: Routledge.
- ELLWOOD, Robert S. and Gregory D. ALLES (eds.). 2007. The Encyclopedia of World Religions, revised edition. Facts on File, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	ABS	B	C	D	E	FX
14,29	0,0	14,29	28,57	14,29	14,29	14,29

Vyučujúci: prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KNZ/E-1-UN-047/22

Názov predmetu:
Dejiny novozmluvnej doby

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

Študent v rámci semestra vypracuje písomnú prácu, obsahom ktorej je analýza a celkové zhodnotenie vybranej povinnej literatúry monotematicky zameranej na témy tohto predmetu. Študent absolvuje v rámci skúškového obdobia záverečnú skúšku, ktorá má písomnú a ústnu časť, pričom úspešné absolvovanie písomnej časti hodnotenej 30 % celkového hodnotenia je nevyhnutným predpokladom pre absolvovanie ústnej časti skúšky, ktorá je hodnotená 70 % celkového hodnotenia. Študent má možnosť získať za každú časť skúšky 100 bodov. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať v každej časti skúšky osobitne najmenej 95 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 88 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 71 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý z každej časti skúšky získa menej ako 60 bodov.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30% / 70%

Výsledky vzdelávania:

Študent má vedomosti o prostredí a období, v rámci ktorých vznikala kresťanská cirkev. Je schopný uplatňovať kritické myslenie pri analýze a zhodnotení základných poznatkov o procese, ktorý predchádzal vzniku kresťanstva, vrátane historických udalostí a okolností, ktoré sa podieľali na formovaní prvých kresťanských cirkevných zborov, k čomu patrí: Poznanie politickej, kultúrnej a náboženskej situácie spoločnosti antického staroveku od obdobia zániku Babylonskej ríše, až po obdobie dominancie Rímskej ríše s jej vplyvom na judaizmus obdobia druhého chrámu, na ktorého základoch sa formuje ranná kresťanská cirkev, ostatných dôležitých náboženských, filozofických a kultúrnych fenoménov, ktoré priamo, či nepriamo vplývali na vývoj judaizmu, ako aj ranného kresťanstva. Absolvovanie predmetu, ktorý je svojim obsahom a stanovenými cieľmi propedeutickým predmetom, študent získa schopnosť porozumieť metodike teologického výskumu v oblasti Novej zmluvy, jej základom a cieľom, ako nevyhnutnému predpokladu pre zvládnutie ďalších novozmluvných predmetov, akými sú Exegéza Novej zmluvy a Teológia Novej zmluvy.

Stručná osnova predmetu:

Židovské dejiny v období druhého chrámu (intertestamentárne obdobie a novozmluvná doba):

1. Úvod; židovstvo pod perzskou nadvládou; židovstvo a Palestína pod vládou Alexandra Veľkého a diadochov;
  2. Makabejský boj za slobodu; kráľovstvo Hasmoneovcov;
  3. Palestína pod vládou Rimanov
  4. Židovská vojna a povstanie za Bar Kochbu
- Náboženský a sociálny život židovstva v období druhého chrámu (intertestamentárne obdobie a novozmluvná doba):
5. Náboženské skupiny
  6. Josephus Flavius, Filón Alexandrijský
  7. Sociálne pomery v židovstve, písмо, zákon, tradícia
  8. Kánon, Tóra, Halaka, Haggada, Mišna, Talmud, Septuaginta a iné preklady, ďalšie diela židovských autorov
  9. Náboženský život (chrámový kult, kňazi, sviatky, synagóga)
- Helenisticko-rímsky svet v období druhého chrámu (intertestamentárne obdobie a novozmluvná doba):
10. Teologické myšlienky v židovstve a diasporá
  11. Rímski cisári v období druhého chrámu (intertestamentárne obdobie a novozmluvná doba)
  12. Kult cisára, grécke a rímske náboženské predstavy
  13. Ľudová viera a predstava o osude
  14. Náboženstvá mystérií, gnosticizmus

Odporučaná literatúra:

- ÁBEL, František, 2015. Dejiny novozmluvnej doby. 2. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 318 s. ISBN 978-80-223-3793-9.
- BÁNDY, Juraj, GREŠO, Ján, KIŠS, Igor, redaktori, 1999. Biblia. Písma Svätej Starej a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 882 s. ISBN 80-7140-182-X.
- DONALDSON, Terence L., 2007. Judaism and the Gentiles. Jewish Patterns of Universalism (to 135 CE). Waco, TX: Baylor University Press. 563 s. ISBN 978-1-60258-025-1.
- DUNN, James D. G., 2003. Christianity in the Making. Volume 1: Jesus Remembered. Grand Rapids, MI, Cambridge, U.K.: Eerdmans. 1019 s. ISBN 978-0-8028-3931-2.
- DUNN, James D. G., 2009. Christianity in the Making. Volume 2: Beginning from Jerusalem. Grand Rapids, MI, Cambridge, U.K.: Eerdmans. 1347 s. ISBN 978-0-8028-3932-9.
- DUNN, James D. G., 2015. Christianity in the Making. Volume 3: Neither Jew Nor Greek. A Contested Identity. Grand Rapids, MI, Cambridge, U.K.: Eerdmans. 946 s. ISBN 978-0-8028-3933-6.
- DUS, Jan A., POKORNÝ, Petr, eds., 2001. Novozákonné apokryfy I. Neznámá evangelia. Knihovna rané kresťanské literatúry, sv. 1. Praha: Vyšehrad. 461 s. ISBN 80-7021-406-6.
- DUS, Jan A., ed. et al., 2003. Novozákonné apokryfy II. Priběhy apoštolů. Knihovna rané kresťanské literatúry, sv. 2. Praha: Vyšehrad. 564 s. ISBN 80-7021-593-3.
- DUS, Jan A., ed. et al., 2007. Novozákonné apokryfy III. Proroctví a apokalypy. Knihovna rané kresťanské literatúry, sv. 3. Praha: Vyšehrad. 563 s. ISBN 978-80-7021-814-3.
- FREDRIKSEN, Paula, 2018. When Christians Were Jews. The First Generation. New Haven, CT: Yale University Press. 261 s. ISBN 978-0-300-19051-9.
- GÁBRIŠ, Karol, preklad a poznámky, 1990. Apokryfy. Mimokanonické spisy Starej zmluvy podľa Septuaginty. Bratislava: Vesna, Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 375 s. ISBN 80-85128-48-9.
- GÁBRIŠ, Karol, preklad, 2004. Spisy apoštolských otcov. Doplnené a upravené vydanie. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 365 s. ISBN 80-88827-30-2.
- GÁBRIŠ, Karol, 1994. Dejiny novozmluvnej doby. Bratislava: ECM. 232 s.

LEIPOLDT, Johannes, GRUNDMANN, Walter (eds.), 1967. Band I: Darstellung des neutestamentlichen Zeitalters. 2. Auflage. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt. 527 s.

LEIPOLDT, Johannes, GRUNDMANN, Walter (eds.), 1976. Band II: Texte zum neutestamentlichen Zeitalter. 5. Auflage. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt. 426 s.

LEIPOLDT, Johannes, 1973. Band III: Bilder zum neutestamentlichen Zeitalter ausgewählt und erläutert. 3. Auflage. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt. 274 s.

LOHSE, Eduard, 1971. Umwelt des Neuen Testaments. Grundrisse zum Neuen Testament 1. Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht. 221 s.

NEUSNER, Jacob, CHILTON, Bruce D., eds., 2007. In Quest of the Historical Pharisees. Waco, TX: Baylor University Press. 512 s. ISBN 978-1-932792-72-0.

POKORNÝ, Petr, 1998. Píseň o perle. Tajné knihy starověkých gnostiků. 2. rozšírené vydanie. Praha: Vyšehrad. 326 s. ISBN 80-7021-246-2.

RUNESSON, Anders, BINDER, Donald D., and OLSSON, Birger, 2010. The Ancient Synagogue from its Origins to 200 C.E. A Source Book. Leiden, Boston: Brill. 327 s. ISBN 978-90-04-18890-7.

SCHUBERT, Kurt, 1995. Židovské náboženství v proměnách veků. Přeložil Jindřich Slabý. Praha: Vyšehrad. 285 s. ISBN 80-7021-075-3.

SOUŠEK, Zdeněk, ed., POLÁČEK, Zdeněk, preklad, et al., 1995. Knihy tajemství a moudrosti 1. Mimobiblické židovské spisy: pseudepigrafy. Praha: Vyšehrad. 381 s. ISBN 80-7021-144-X.

SOUŠEK, Zdeněk, ed., HELLER, Jan, preklad, et al., 1998. Knihy tajemství a moudrosti 2. Mimobiblické židovské spisy: pseudepigrafy. Praha: Vyšehrad. 235 s. ISBN 80-7021-300-0.

SOUŠEK, Zdeněk, ed., FARSKÝ, Jiří, preklad, et al., 1999. Knihy tajemství a moudrosti 3. Mimobiblické židovské spisy: pseudepigrafy. Praha: Vyšehrad. 363 s. ISBN 80-7021-244-6.

Študijný materiál pripravený prednášajúcim, ktorý predstavuje výber z aktuálnej zahraničnej literatúry k predmetu vo forme prezentácií.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. František Ábel, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.02.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu: EBF.KPT/E-1-UN-005/16	Názov predmetu: Evanjelická hymnológia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Získané poznatky sú preverované prehľadovým testom v poslednom týždni výučby, v ktorom musí študent preukázať minimálne 60 % úspešnosť.

Stupnica hodnotenia: 100 – 92% - A; 91 – 84 % - B; 83 – 76 % - C; 75 – 68 % - D;
67 – 60 % - E.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent sa oboznámi s problematikou vývoja duchovnej piesne od čias biblického Izraela až po súčasnosť. Získa schopnosť orientovať sa v základných prameňoch súčasných spevníkov (kacionálov) používaných v evanjelických cirkvách, posúdiť ich teologické pozadie a dôrazy. Spozná proces vzniku, obsah a štruktúru základných kacionálov slovenských evanjelikov, oboznámi sa s najznámejšími autormi duchovných piesní. Získa kompetencie a zručnosti, ktoré mu umožnia tvorivo pracovať s Evanjelickým spevníkom pri príprave programu služieb Božích.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do hymnológie, prehľad literatúry;
2. Duchovná pieseň v Starej zmluve, v Novej zmluve a ranej cirkvi
3. Latinská pieseň a stredovek
4. Česká reformácia a husitská pieseň
5. Duchovná pieseň a nemecká reformácia
6. Duchovná pieseň na Slovensku pred Tranovským
7. Tranovského kacionál Cithara Sanctorum
8. Zpěvník Evangelický
9. Evanjelický spevník
10. Pašie a funebrál
11. Ďalšie kresťanské spevníky a zbierky piesní v súčasnosti

Odporučaná literatúra:

Hrčková, Naďa, 2003, Dejiny hudby I. Európsky stredovek. Bratislava: Orman. 164 s. ISBN 809687733

Jurík, Milan, 2020, Cithara Sanctorum – bohoslužobná kniha slovenských evanjelikov vo svetle teologických východísk refomácie. In: Biela Belanji Adriána, Prihracki Michaela eds.: 500 rokov reformácie na Slovensku. Zborník z medzinárodného vedeckého sympózia. Praha: EBF UK a Lutherova společnost. s. 243 – 257 ISBN: 978-80-907557-3-4

Kouba, Jan, 2017, Slovník staročeských hymnografů (13. – 18. století). Praha: Etnologický ústav AV ČR, Kabinet hudební historie, 519 s. ISBN: 978-80-88081-13-5

Krčméry, Štefan, 1936, Zo slovenskej hymnológie (K tristému výročiu Tranovského kacionála). Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 85 s. (bez ISBN)

Krčméry, Štefan, 1950, Zo slovenskej hymnológie II. časť. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 79 s. (bez ISBN)

Mocko, Ján, 1909, História posvätej piesne slovenskej a história kacionálu. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. (bez ISBN)

Petrík, Ján, 1946, Dejiny slovenských evanjelických a.v. služieb Božích. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 321 s. (bez ISBN)

Oberuč, Ján, 1942, Sborník Zpěvníka Evanjelického 1842-1942. Liptovský Mikuláš: Štúrova evanjelická spoločnosť v Bratislave nákladom Tranoscia v Liptovskom sv. Mikuláši. 371 s.

Osuský, Samuel, Štefan, 1936, Tranovského sborník. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 371 s. (bez ISBN)

Valenta, Ivan, 2013, O hudbe v cirkvi. Niekoľko kapitol o hudbe a speve v evanjelických a evanjelikálnych zboroch. Bratislava: Misijná spoločnosť evanjelia Ježiša Krista. 112 s. ISBN: 978-80-89279-92-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
10,0	0,0	10,0	30,0	10,0	20,0	20,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu: EBF.KPT/E-1-UN-009/16	Názov predmetu: Katechetika
---	---------------------------------------

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období – písomný test

V priebehu semestra študent absolvuje priebežný test s váhou na celkovom hodnotení 40%, v skúškovom období záverečný test s váhou na celkovom hodnotení 60%. Pre získanie hodnotenia E a vyššie je potrebné vypracovať obidva testy na 60% a viac.

Stupnica hodnotenia: 100 – 92% - A; 91 – 84 % - B; 83 – 76 % - C; 75 – 68 % - D; 67 – 60 % - E.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Študent absolvovaním kurzu získava základné poznatky z katechetiky, rozvíja samostatné katechetické myslenie, formuje si potrebné katechetické zručnosti a kompetencie.

Stručná osnova predmetu:

1. Pomenovanie a stručné dejiny katechetiky
2. Nábožensko – katechetické koncepcie v 20. storočí a v súčasnosti
3. Biblický pohľad na dieťa a jeho vieru
4. Rozvíjanie detského obrazu o Bohu
5. Poslanie rodiny a rodičov pri kresťanskej výchove detí
6. Učiteľ náboženstva
7. Katecheticko – didaktické zásady
8. Príprava na vyučovanie a jeho priebeh
9. Metodika vyučovania evanjelického náboženstva
10. Konfirmačné vyučovanie
11. Dôraz na celoživotné vzdelávanie v Evanjelickej cirkvi a.v.

Odporučaná literatúra:

Kišš, Igor, 1994, Výchova ku kresťanskej dospelosti (Kompendium katechetiky). Bratislava:

Vnútromisijný výbor Evanjelickej cirkvi a.v., 172 s. ISBN: 80-88747-02-3

Benka, Jozef, 2002, Kapitoly z katechetiky (rukopis). Bratislava: Evanjelická bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 55 s.

Muchová, Ľudmila, 1994, Úvod do náboženskej pedagogiky, Olomouc: Matice cyrilometodéjská, 245 s. ISBN: 80-238-7106-4

Smolík, Jozef, 1974, Závazek křtu. Základy katechetiky. Kalich: Praha, 125 s.

Alberich, Emilio, Dřímal, Ludvík, 2008, Katechetika. Praha: Portál, 216 s. ISBN: 978-80-7367-382-6

Martin Rothgangel (Hg.), Gottfried Adam (Hg.), Rainer Lachmann (Hg.), 2014, Religionspädagogisches Kompendium. Vandenhoeck & Ruprecht, 458 s. ISBN: 978-3-525-70215-4

Kyrarová, Marie a kol., 2005, Svatý Augustin, Katechetické spisy. Praha: Nakladatelství Krystal OP, 184 s. ISBN: 80-85929-78-3

Milko, Pavel, 1997, Sv. Cyril Jeruzalémský, Mystagogické katechese, Olomouc: Refugium Velehrad-Roma s.r.o., 78 s. ISBN: 80-86045-09-9

Vopřada, David, 2021, Ambrož. Křestní katecheze. Praha: Filosofický ústav AV ČR v spolupráci s OKOYMENH, 347 s. ISBN 978-80-7298-586-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	25,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.04.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu: EBF.KPT/E-1-UN-013/16	Názov predmetu: Katechetikum 1
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: EBF.KPT/E-1-UN-009/16 - Katechetika

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné hodnotenie

Počas semestra každý študent vypracuje a odovzdá jednu katechézu na určenú tému, ktorú za supervízie vyučujúceho vyučuje v zariadení predprimárneho, alebo primárneho vzdelávania (materská, základná škola). Rovnako vypracuje hodnotenie katechézy a vyučovacej hodiny iného študenta. Hodnotí sa vypracovanie katechézy podľa zadaných pokynov, odborné a metodicko – didaktické stvárnenie vyučovanej hodiny; tiež hodnotenie a analýza katechézy, obsahu a vyučovania vyučovacej hodiny iného študenta. Vyžaduje sa účasť – min. 70% vyučovacích jednotiek.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním kurzu katechetikum študent získa možnosť vyskúšať a overiť si svoju schopnosť aplikovať látku teórie vo vyučovacom procese. Nadobudne a overí si základné kompetencie učiteľa, nacvičí si profesné správanie učiteľa. Pri hodnotení a analýze vyučovania spozná a objaví alternatívne možnosti sprostredkovania obsahov učenia.

Stručná osnova predmetu:

1. Študent počas semestra písomne pripraví katechézu na určenú tému či biblický text.
2. Katechézu prednesie na hodine náboženstva na určenej škole v Bratislave za účasti ďalších študentov a vedúceho kurzu.
3. Na druhej hodine dôjde v kolektíve študentov k vyhodnoteniu dosiahnutých výsledkov (teologických a pedagogických, didaktických)

Odporučaná literatúra:

Učebné osnovy a štandardy z predmetov Náboženská výchova a Evanjelické náboženstvo.

Dostupné: <http://skoly.ecav.sk/index.php/na-stiahnutie/naboznenstvo>

Učebnice náboženskej výchovy:

Petkovská, Ingrid. 2012. Chlebíček. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 98 s. ISBN 978-80-7140-381-4.

- Petkovská, Ingrid. 2012. Chlebík. Náboženská výchova pre 2. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 72 s. ISBN 978-80-7140-382-1.
- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb z neba. Náboženská výchova pre 3. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 129 s. ISBN 978-80-7140-420-0.
- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb nás každodenný. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 141 s. ISBN 978-80-7140-419-4.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Život a viera. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 85 s. ISBN 978-80-7140-383-8.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Svedectvo viery. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 119 s. ISBN 978-80-7140-404-0.
- Krivoš, Marián; Rišaň, Ondrej; Bosáková, Jana. 2012. Viera v živote kresťana. Náboženská výchova pre 7. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-405-7.
- Krivoš, Marián; Havrla, Dušan a koletív. 2013. Život v cirkvi. Náboženská výchova pre 8. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-433-0.
- Krivoš, Marián et al. 2013. Žiť a veriť vo svete. Náboženská výchova pre 9. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 86 s. ISBN 978-80-7140-435-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD., doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu	
Kód predmetu: EBF.KPT/E-1-UN-018/16	Názov predmetu: Katechetikum 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: cvičenie Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: EBF.KPT/E-1-UN-013/16 - Katechetikum 1	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežné hodnotenie Počas semestra každý študent vypracuje a odovzdá jednu katechézu na určenú tému, ktorú za supervízie vyučujúceho vyučuje na prvom, alebo druhom stupni zariadenia primárneho vzdelávania (základná škola). Rovnako vypracuje hodnotenie katechézy a vyučovacej hodiny iného študenta. Hodnotí sa vypracovanie katechézy podľa zadaných pokynov, odborné a metodicko – didaktické stvárenie vyučovanej hodiny; tiež hodnotenie a analýza katechézy, obsahu a vyučovania vyučovacej hodiny iného študenta. Vyžaduje sa účasť – min. 70% vyučovacích jednotiek. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním kurzu katechetikum študent získa možnosť vyskúšať a overiť si svoju schopnosť aplikovať látku teórie vo vyučovacom procese. Nadobudne a overí si základné kompetencie učiteľa, nacvičí si profesné správanie učiteľa. Pri hodnotení a analýze vyučovania spozná a objaví alternatívne možnosti sprostredkovania obsahov učenia.	
Stručná osnova predmetu: 1. Študent počas semestra písomne pripraví katechézu na určenú tému či biblický text. 2. Katechézu prednesie na hodine náboženstva na určenej škole v Bratislave za účasti ďalších študentov a vedúceho kurzu. 3. Na druhej hodine dôjde v kolektíve študentov k vyhodnoteniu dosiahnutých výsledkov (teologických a pedagogických, didaktických).	
Odporučaná literatúra: Učebné osnovy a štandardy z predmetov Náboženská výchova a Evanjelické náboženstvo. Dostupné: http://skoly.ecav.sk/index.php/na-stiahnutie/naboznenstvo Učebnice náboženskej výchovy: Peťkovská, Ingrid. 2012. Chlebíček. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 98 s. ISBN 978-80-7140-381-4. Peťkovská, Ingrid. 2012. Chlebík. Náboženská výchova pre 2. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 72 s. ISBN 978-80-7140-382-1.	

- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb z neba. Náboženská výchova pre 3. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 129 s. ISBN 978-80-7140-420-0.
- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb náš každodenný. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 141 s. ISBN 978-80-7140-419-4.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Život a viera. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 85 s. ISBN 978-80-7140-383-8.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Svedectvo viery. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 119 s. ISBN 978-80-7140-404-0.
- Krivoš, Marián; Rišaň, Ondrej; Bosáková, Jana. 2012. Viera v živote kresťana. Náboženská výchova pre 7. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-405-7.
- Krivoš, Marián; Havrla, Dušan a koletív. 2013. Život v cirkvi. Náboženská výchova pre 8. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-433-0.
- Krivoš, Marián et al. 2013. Žiť a veriť vo svete. Náboženská výchova pre 9. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 86 s. ISBN 978-80-7140-435-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD., Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu	
Kód predmetu: EBF.KST/E-1-UN-015/16	Názov predmetu: Symbolika-ekumenika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra budú dva testy (100 bodov). A = 100 – 91 % bodov B = 90 – 81 % bodov C = 80 – 73 % bodov D = 72 – 66 % bodov E = 65 – 60 % bodov FX = 59 – 0 % bodov Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent*ka získa prehľad vierouky rôznych kresťanských cirkví a náboženských spoločností a sumarizuje teologický vývoj učenia jednotlivých cirkví. Zároveň dokáže porovnať s učenie Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Študent*ka dokáže charakterizovať rozmanitú prax kresťanských cirkví a spozná súčasnú náboženskú scénu.	
Stručná osnova predmetu: Historická symbolika. Ekumenické kresťanské symbolá, Partikulárne vierovyznania jednotlivých kresťanských cirkví. Komparatívna symbolika, Formálny a materiálny princíp učenia rôznych cirkví. 2. Vatikánsky koncil a zmeny po ňom, Dejiny moderného ekumenického hnutia.	
Odporučaná literatúra: BIBLIA. 1999. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 1081 s. ISBN 80-7140-182-X. FILIPI, Pavel. 2000. Církev a církve. Kapitoly z ekumenické eklesiologie. Brno: CDK. ISBN 80-85959-58-5. FILIPI, Pavel a kol. 2007 Malá encyklopédia evanjelických církví. Libri. ISBN 978-807277-378-7 HANES, Pavel. 1998. Dejiny kresťanstva. Banská Bystrica: Trian. 429 s. ISBN 80-88945-01-1. LUTHER, Martin. 1983. Výber zo spisov. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 228 s. SÚKK č. 1866/I-32 NEUER, Peter. 2001. Ekumenická teologie. Praha: Vyšehrad. 311 s. ISBN 80-7021-408-2	

NORTH, James. 2001. Dějiny církve od Letnic k dnešku. Praha: Návrat domů. 306 s. ISBN 8072551804.

PESCH, Hermann Otto. 1996. Druhý vatikánský koncil 1962-1965: Příprava - průběh - odkaz. Praha: Vyšehrad.

RAHNER, Karl. VORGRIMLER, Herbert. 2009. Teologický slovník. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7021-934-8

VÍZNER, Oto. ed., 1992. Kniha svornosti. Symbolické knihy evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 377 s. ISBN 80- 7140-002-5.

VOKOUN, Jaroslav. 2012. Sondy do současné luterské teologie. Praha: Lutherova společnost. 141 s. ISBN 978-80-904459-1-8

Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre systematickej teológie:

HANUŠ, J.: 2003. Ekumenické církevní dějepisectví – dějiny, analýzy, perspektívy. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.

KÜNG, Hans. 2003. Katolícka cirkev: stručné dejiny. Bratislava: Slovart .

ŠTAMPACH, O. I.: 1995 Nástin ekumenické teologie. Praha: Karolinum.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	33,33	0,0	33,33	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Pavel-Andrei Prihracki, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.09.2024

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KST/E-1-UN-006/16

Názov predmetu:
Teológia symbolických kníh

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: EBF.KST/E-1-UN-003/16 - Úvod do systematickej teológie

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% v skúškovom období – ústna skúška

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študent chápe hlavné dôrazy v učení evanjelickej cirkvi, ako je vyjadrené v Symbolických knihách. Vedomosti obsiahnu biblické pramene pre pochopenie a interpretáciu evanjelického učenia. Študenti vie samostatne pracovať s textami zo Symbolických kníh, získa schopnosť analyzovať teologické problémy a systematicky myslieť v tejto oblasti. Študent pozná základné princípy vierouky ECAV na Slovensku a je schopný vstupovať do ekumenického dialógu s inými konfesiami.

Stručná osnova predmetu:

Zákon a Evanjelium, ako úvod do teológie ev. reformácie - O pokání a spovedi - O hriechu - O ospravedlnení - O kazateľskom úrade a cirkvi - O Synovi Božom - O Krste - O Večeri Pánovej - O cirkvi – O kresťanskem živote

Odporučaná literatúra:

FORDE, Gerhard. 2003. Boh sa skláňa k človeku: Lutherove pochopenie evanjelia. Bratislava: EBF UK. 131 s. ISBN 8096854224

VÍZNER, Oto. ed., 1992. Kniha svornosti. Symbolické knihy evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 377 s. ISBN 80- 7140-002-5

Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:

BENZE, Theodore, SCHMAUK, Theodore. 1911. The Confessional Principle and The Confessions of The Lutheran church. Philadelphia: General Council Publication Board. 962 s.

HINLICKY, Paul. 1999. Čítanka z dejín dogiem. II. Čast'. Bratislava: EBF UK. 137 s.

PESCH, Otto Hermann. 1999. Cesty k Lutherovi. Praha: CDK. 292 s. ISBN 8085959534

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	ABS	B	C	D	E	FX
22,22	0,0	11,11	33,33	0,0	11,11	22,22

Vyučujúci: Mgr. Radoslav Hanus, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 02.06.2022**Schválil:**

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu	
Kód predmetu: EBF.KST/E-1-UN-003/16	Názov predmetu: Úvod do systematickej teológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra bude jeden test (100 bodov). V skúškovom období študent absoluje ústnu skúšku (100 bodov). A = 100 – 91 % bodov B = 90 – 81 % bodov C = 80 – 73 % bodov D = 72 – 66 % bodov E = 65 – 60 % bodov FX = 59 – 0 % bodov Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná a dokáže charakterizovať systematickú teologiu, dogmy, ich pravý zmysel a teologický vývoj. Získa teologický prehľad jednotlivých článkov kresťanskej viery a interpretuje ich obsah, jej uskutočnenie sa v kresťanskom živote a obranu jej hodnôt a pravdy proti rôznym vnútorným a vonkajším vplyvom.	
Stručná osnova predmetu: Historický úvod do systematickej teológie. Vyznania viery. O Bohu, Atribúty Boha, Kristológia, Pneumatológia, Ekleziológia, Hamartológia Eschatológia.	
Odporučaná literatúra: BÁNDY, Juraj. 1998. Apoštolské vyznanie. Bratislava: EBF UK BARTH, Karl. 1952. Základy dogmatiky. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 182 s. VS 339 BIBLIA, 1999. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 1081 s. ISBN 80-7140-182-X FORDE, Gerhard. 2003. Boh sa skláňa k človeku: Lutherove pochopenie evanjelia. Bratislava: EBF UK. 131 s. ISBN 8096854224 KLÁTIK, Miloš. 2004. Základy dogmatiky. Bratislava: UK v Bratislave. 130 s. ISBN 80-223-1932-5 KÜNG, Hans. 2007. Krédo. Praha: Vyšehrad.	

- LOHSE, B. 2003. Epochy dějin dogmatu. Jihlava: Mlýn.
- MOLNÁR, Amadeo, ŘÍČAN, Rudolf. 2008. Dvanáct století církevních dějin. Praha: Kalich. 415 s. ISBN 978-80-7017-064-9
- MONCOL' Jaroslav. 2009. Zákon a evanjelium. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 488 s. ISBN 978-80-7140-318-0
- POKORNÝ, Petr. 1999. Apoštolské vyznání. Praha: Mlýn.,
- TRESMONTANT, Claude. 1995. Základy teologie. Brno: Barrister Principal. ISBN 80-85947-08-0
- TILLICH, Paul. 2009. Systematická teológia. Liptovský Mikuláš: Tranoscius.
- VÍZNER, Oto. ed., 1992. Kniha svornosti. Symbolické knihy evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 377 s. ISBN 80- 7140-002-5
- Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre systematickej teológie:
- BRUNNER, Emil. 1938. Věřím. Praha: SČME YMCA. 126 s.
- EBELING, Gerhard.: 1996. Podstata křesťanské víry. Praha: Oikoumene.
- LOCHMAN, J. M. 1996. Krédo: Základy ekumenické dogmatiky. Praha: Kalich.
- MUELLER, S. V. 2005. Called to believe, teach and confess. Oregon: Eugene.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	ABS	B	C	D	E	FX
4,55	0,0	9,09	0,0	22,73	9,09	54,55

Vyučujúci: Mgr. Pavel-Andrei Prihracki, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.09.2024

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KCD/E-1-UN-012/16

Názov predmetu:
Všeobecné cirkevné dejiny novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: EBF.KCD/E-1-UN-010/16 - Všeobecné cirkevné dejiny – reformácia

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

Spracovanie zadanej monografie formou eseje: 20%

Ústna skúška v priebehu skúškového obdobia: 80% hodnotenia

Povinná účasť na všetkých prednáškach s výnimkou možnosti dvoch absencií

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní tohto predmetu študent získa kritický prehľad vývoja kresťanských inštitúcií a myslenia od obdobia protestantskej reformácie (16. storočie) po súčasnosť. Študent bude schopný identifikovať, roztriediť a zhodnotiť dôležitosť hlavných udalostí a trendov daného obdobia, analyzovať význam klúčových osobností a interpretovať vzťah medzi cirkvou a štátom v danom období. Študent bude ďalej schopný sumarizovať a kriticky posúdiť vzťahy medzi jednotlivými cirkvami a charakterizovať témy týkajúce sa konfliktu medzi cirkvou a štátom, ale aj o vnútrocirkevných sporov a heréz. Miera jeho vedomostí a zručností sa overí priebežne formou eseje na zadanú tému (20% celkového hodnotenia), sumarizovaním hlavných myšlienok predošej hodiny (10% celkového hodnotenia), ďalej na základe priebežných interakcií s vyučujúcim a medzi študentmi navzájom a ústnej skúškou na konci semestra (70% celkového hodnotenia).

Stručná osnova predmetu:

1. Luther a protestantská reformácia v Nemecku (16. storočie)
2. J. Calvin, Zwingli – reformácia vo Švajčiarsku; Luther vs. Calvin
3. Radikálna reformácia, anabaptisti
4. Protestantizmus v Anglicku, Holandsku, Škótsku, Francúzsku, Škandinávii
5. Katolícka protireformácia, tridsaťročná vojna (17. storočie)
6. 17 – 18. storočie – sekularizácia politiky, nemecký pietizmus, anglický puritanizmus, jansenizmus
7. Racionalizmus – osvietenectvo – prebudenecké hnutie v Británii (18. storočie) – dopady francúzskej revolúcie na kresťanstvo
8. 19. storočie – postavenie cirkví v Európe, politické pomery (nacionaliozmus, konštitucionalizmus, socializmus, imperializmus). Romantizmus. Storočie moderny.

9. 20. storočie a koniec moderny

Odporučaná literatúra:

1. Literatúra

FRANZEN, August. 1992. Malé cirkevní dejiny. Praha: Zvon. 358 s. ISBN 80-7113-119-9.
HANES, Pavel. 1998. Dejiny kresťanstva. Banská Bystrica: Združenie evanjelikálnych cirkví v SR.

HINLICKY, Paul. 1999. Budúcnosť cirkvi. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 212 s. ISBN 8071401722.

LATOURETTE, Kenneth Scott and Ralph D. WINTER. 1997. A History of Christianity, Vol. 2: Reformation to the present. Peabody, MA: Prince Press. ISBN-13: 9781565633292

NORTH, James. 2001. Dějiny církve od Letnic k dnešku. Praha: Návrat domů. 306 s. ISBN 8072551804

WERNISCH, Martin. 2011. Politické myšlení evropské reformace. Praha: Vyšehrad. 448 s. ISBN-10: 8074290395

2. Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín

GONZALEZ, Justo. 2010. The Story of Christianity, Vol. 2: The Reformation to the Present Day. New York: HarperOne. ISBN-13: 9780061855894.

HINLICKY, Paul. 2002. Čítanka z dejín dogiem. I.diel. Bratislava: EBF UK. 215 s.

LANE, Tony. 1996. Dějiny kresťanského myšlení. Praha: Návrat domů. 288 s. ISBN 80-85495-47-3

VESELÝ, Daniel. 1999. Všeobecné cirkevné dejiny, Novovek: 1500-2000. Bratislava: EBF UK.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
20,0	0,0	20,0	40,0	0,0	0,0	20,0

Vyučujúci: prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.04.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KCD/E-1-UN-010/16

Názov predmetu:
Všeobecné cirkevné dejiny – reformácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

Spracovanie zadanej monografie formou eseje: 20%

Písomný test v závere výučbovej časti semestra: 80% hodnotenia

Povinná účasť na všetkých prednáškach s výnimkou možnosti dvoch absencií

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná dejiny reformácie cirkvi od roku 1500 do 1580, najmä život a dielo Martina Luthera a jeho spolupracovníkov - reformátorov. Pozná kontinuity a diskontinuity v teológii a praxi, zápasy o definíciu a ubránenie reformácie, šírenie a konfesionalizácia evanjelickej humanistickej reformácie, vývoj katolíckej reformy a úsilia protireformácie a napokon Augsburgský mier a politické a sociálne dôsledky reformácie.

Stručná osnova predmetu:

Európska scéna v predvečer reformácia. scholastika, humanizmus a renesancia

Prečo Luther: Lutherov vývoj ako teológa

Spor o odpustkoch, Lutherove reformačné spisy z r. 1520 a ich význam pre vývoj reformácie

Luther vo Wormsi a na Wartburgu

Radikalizácia reformačnej hnutia

Luther, Erazmus a konfesionalizácia humanistov

Luther a Husiti

Snemy v Speyeri a v Augsburgu - formovanie teritoriálnych cirkví

Luther a luteranismus v dekáde nasledujúcej po sneme v Augsburgu

Luther a výzva helvétskej reformovanej teológie

Výsledky a zlyhanie zjednocujúcich, Lutherova smrť a koncil v Trente

Šmalkaldská vojna a jej následky. Interimy, Pasaušský a Augsburgský mier a ich význam

Melanchthon a teologicke spory luterizmu po Lutherovej smrti

Formovanie knihy svornosti a luteránskej ortodoxie; náboženské a politické pozadie 30 ročnej vojny.

Odporučaná literatúra:

- BAINTON, Roland H. 1999. Martin Luther- životopis. Bratislava: Navrat domov. 430 s. ISBN 80 – 967954 – 6 – 5
- SCHWARZ, Hans. 1999. Martin Luther. Liptovsky Mikuláš: Transocius. 184 s. ISBN 80-7140-174-9
- VESELÝ, Daniel. 1994. Martin Luther - Reformátor. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 108 s. ISBN 80-7140-043-2
- VÍZNER, Oto. ed., 1992. Knihy svornosti. Symbolické knihy evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 377 s. ISBN 80- 7140-002-5
- Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:
- LULL, Timothy. ed., 1989. Martin Luther's basic writings. Minneapolis: Fortress Press.
- SCHILLING, Heinz. 2017. Martin Luther. Rebel v prevratných časoch. Bratislava: Aleph. 618 s. ISBN 978-80-89491-16-2
- MOLNÁR, Amadeo. 1985. Na rozhraní vekú. Cesty reformace. Praha: Vyšehrad. 436 s.
- WERNISCH, Martin. 2011. Politické myšlení evropské reformace. Praha: Vyšehrad. 448 s. ISBN 9788074290398

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
40,0	0,0	20,0	20,0	0,0	20,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Radoslav Hanus, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 24.03.2022**Schválil:**

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KCD/E-1-UN-004/16

Názov predmetu:
Všeobecné cirkevné dejiny staroveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

Podmienky na absolvovanie predmetu:

zapisovateľ/referent.....max. 20 bodov

Povinné čítanie + referát..... max. 30

Účasť.....max. 10

Záverečná skúška..... max. 40

Spolu..... max. 100

Klasifikácia:

A - 100 – 91

B - 90 – 81

C - 80 – 73

D - 72 – 66

E - 65 – 60

FX - 59 – 0

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:

Študent získa kritický prehľad o vývoji kresťanského náboženstva a jeho inštitúcií a myslenia od jeho vzniku v prvom storočí nášho letopočtu až po obdobie tzv. „karolínskej renesancie“ (8. – 9. storočie n.l.). Študent je schopný identifikovať, roztriediť a zhodnotiť dôležitosť hlavných udalostí a trendov daného obdobia, analyzovať význam kľúčových osobností a interpretovať vzťah medzi cirkvou a štátom v danom období. Študent je schopný sumarizovať a kriticky posúdiť vzťahy medzi jednotlivými cirkvami a charakterizovať témy týkajúce sa konfliktu medzi cirkvou a štátom, ale aj o vnútrocirkevných sporov a heréz.

Stručná osnova predmetu:

Vznik kresťanskej cirkvi; šírenie kresťanstva v prvých troch storočiach. Prenasledovanie kresťanov v rímskej ríši (príčiny, priebeh); apologéti. Zriadenie cirkvi (vývoj úradu biskupa a ďalších funkcií). Služby Božie a bohoslužobné úkony v prvotnej cirkvi (krst, eucharistia) Heretické smery v 2. a 3. storočí. Milánsky edikt, uznanie cirkvi za Konštantína Veľkého. Vieroučné spory v 4 a 5. storočí.

Cirkevní otcovia. Vítazstvo kresťanstva nad pohanstvom (Tedózius Veľký). Vznik pápežstva a mnišstva. Šírenie kresťanstva po páde západorímskej ríše. Cirkev za Karola Veľkého.

Odporučaná literatúra:

- FRANZEN, August. 1992. Malé cirkevní dejiny. Praha: Zvon. 358 s. ISBN 80-7113-119-9.
HANES, Pavel. 1998. Dejiny kresťanstva. Banská Bystrica: Združenie evanjelikálnych cirkví v SR.
LANE, Tony. 1996. Dějiny křesťanského myšlení. Praha: Návrat domů. 288 s. ISBN 80-85495-47-3
LATOURETTE, Kenneth Scott and Ralph D. WINTER. 1997. A History of Christianity, Vol. 1: Beginnings to 1500. Peabody, MA: Prince Press. ISBN-13: 978-1565633285
NORTH, James. 2001. Dějiny církve od Letnic k dnešku. Praha: Návrat domů. 306 s. ISBN 8072551804
ŘIČAN, Rudolf a Amadeus MOLNÁR. 1989. 12 století cirkevních dějin. Praha: Kalich. 537 s. ISBN 8070170603.
Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:
HINLICKY, Paul. 2002. Čítanka z dejín dogiem. I.diel. Bratislava: EBF UK. 215 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 26

A	ABS	B	C	D	E	FX
11,54	0,0	7,69	11,54	0,0	11,54	57,69

Vyučujúci: prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.09.2024

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu:
EBF.KCD/E-1-UN-007/16

Názov predmetu:
Všeobecné cirkevné dejiny stredoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: EBF.KCD/E-1-UN-004/16 - Všeobecné cirkevné dejiny staroveku

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné hodnotenie

Spracovanie zadanej monografie formou eseje: 20%

Písomný test v závere výučbovej časti semestra: 80% hodnotenia

Povinná účasť na všetkých prednáškach s výnimkou možnosti dvoch absencií

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100%/0%

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná vzťah cirkvi a štátu v období stredoveku, rozvoj cirkevných inštitúcií a základy teologickej práce mysliteľov daného obdobia.

Stručná osnova predmetu:

1. Cirkev vo Franskej ríši, upevňovanie pápežstva v západnej Európe, Donatio Constantini, vývoj západnej cirkvi za Karola Veľkého, rozpad ríše Karolovcov.
2. Nástup feudalizmu – európske pomery a teologické problémy v 9. a 10. storočí. Reforma v Cluny.
3. Cirkev za Ota I. Veľkého, schizma roku 1054, vzťah nemeckých cisárov a pápežstva, zápas o investitúru, pápež Gregor VII., Wormský konkordát (1122), Innocent III. – stredoveký vrchol pápežstva; význam a príčiny križiackych výprav.
4. Scholastika (11 – 15. storočie), vznik univerzít, mníšstvo v 12. a 13. storočí, teologické osobnosti obdobia ranej, vrcholnej a neskorej scholastiky, scholastické spory,
5. 14. – 15. storočie: Storočia úpadku pápežstva, Avignonské pápežstvo, konciliarizmus, humanizmus a renesancia, renesančné pápežstvo.

Odporučaná literatúra:

BEDNAŘÍKOVÁ, Jarmila. 2009. Frankové a Evropa. Praha: Vyšehrad. 416 s. ISBN 978-80-7021-942-3

FRANZEN, August. 1995. Malé cirkevní dejiny. Praha: Zvon. 358 s. ISBN 80-7113-119-9

HANES, Pavel. 1998. Dejiny kresťanstva. Banská Bystrica: Trian. 429 s. ISBN ISBN 80-88945-01-1

NORTH, James. 2001. Dějiny církve od Letnic k dnešku. Praha: Návrat domů. 306 s. ISBN 8072551804

MOLNÁR, Amadeo, ŘÍČAN, Rudolf. 2008. Dvanáct století církevních dějin. Praha: Kalich. 415 s. ISBN 978-80-7017-064-9

Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:

McGRATH, Alister. 2014. Dějiny křesťanství – Úvod. Praha: Volvox Globator. 599 s. ISBN 978-80-7511-081-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
20,0	0,0	0,0	10,0	10,0	30,0	30,0

Vyučujúci: Mgr. Radoslav Hanus, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Fakulta telesnej výchovy a športu

Kód predmetu: EBF.KPT/E-1-UN-016/16	Názov predmetu: Základy pastorálky
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: EBF.KNZ/E-1-UN-001/16 - Biblospyt Novej zmluvy pre učiteľov a EBF.KSZ/E-1-UN-002/16 - Biblospyt Starej zmluvy pre učiteľov

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

Aktívna účasť na prednáškach; písomný test, v ktorom študent získa minimálne 60% bodov ako podmienka pre ústnu skúšku.

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu získa vedomosti o aktuálnych pastorálnych smeroch v súčasnosti, o obsahových a metodických dôrazoch pastorálnej služby, a tiež základné komunikačné zručnosti. Tieto dôrazy dokáže porovnať a následne efektívne aplikovať v rámci konkrétnych pastorálnych situácií v službe jednotlivcovi. Získa citlivosť pre holistické chápanie situácie a osobnosti jednotlivca, ako aj jednotlivca v rámci medziľudských vzťahov. Získané vedomosti a zručnosti dokáže primerane aplikovať na konkrétnu situáciu v záujme podpory osobnostného rasu, duchovnej zrelosti a riešenia problémov života a viery.

Stručná osnova predmetu:

1. Biblické opodstatnenie, Fenomenológia pastorálky; Človek v Božom svete, pohľady do antropológie a kozmológie Martina Luthera
2. Pastorálka súčasnosti, Kergymatická, Terapeutická, Eduktívna pastorálka, súčasné trendy v pastorálke
3. Psychologické fenomény v rozhovore, Osobnostné typy a ich význam pre pastorálnu pomoc, Význam miesta pastorálneho rozhovoru
4. Metodika vedenia rozhovoru, Priebeh pastorálneho rozhovoru
4. Duchovné nástroje v pastorálnom rozhovore: Spoved', Modlitba, Meditácia
5. Konkrétne úlohy pastorálky: pred krstom; pri dospevajúcim človeku; v kontexte rodiny; pred uzavretím manželstva; v manželských krízach; v chorobe; pred smrťou.

Odporučaná literatúra:

FILO, Július. 2007. Základy pastorálky, Bratislava: EBF UK.

SMOLÍK, Jozef. 1986. Pastýrska péče, Praha: Kalich.

HALL, Calvin S., LINDZEY, Gardner. 1997. Psychológia osobnosti, Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
1983. Handbuch der Seelsorge, Berlin: EVA.
ROGERS, Carl.R. 1996. Ako byť sám sebou, Bratislava: IRIS.
1992. Handbuch der Psychologie für die Seelsorge, 1 a 2. Band, Patmos.
LAMMER, Kerstin. 2004. Den Tod begreifen, Neukirchner.
COOPER-WHITE, Pamela. 2004. Shared Wisdom, use of the self in pastoral care and counseling, Minneapolis, MN: Fortress Press.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: